

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC LUẬT TP.HCM

THÔNG TIN VỀ NHỮNG ĐÓNG GÓP MỚI CỦA LUẬN ÁN

Đề tài luận án: **Bảo đảm nghĩa vụ bằng quyền tài sản tại các ngân hàng thương mại**

Chuyên ngành: Luật Kinh tế

Mã số: **9.38.01.07**

Họ và tên nghiên cứu sinh: Huỳnh Anh

Họ và tên người hướng dẫn: 1. TS. Phạm Trí Hùng

2. PGS.TS. Nguyễn Thị Thủy

Cơ sở đào tạo: Trường Đại học Luật thành phố Hồ Chí Minh.

NHỮNG ĐÓNG GÓP MỚI CỦA LUẬN ÁN

Qua quá trình nghiên cứu, luận án thể hiện một số điểm mới như sau:

Thứ nhất, luận án làm sáng tỏ nội hàm, đặc trưng của QTS, theo đó phân biệt QTS với tư cách là một loại tài sản có thể được sử dụng bảo đảm nghĩa vụ với các QTS khác như quyền khác đối với tài sản theo BLDS và các vật quyền khác mang tính tài sản. Bên cạnh đó, luận án làm rõ các loại QTS, đặc biệt tập trung vào nội dung, bản chất của một số QTS cụ thể như: QSDD, quyền đòi nợ, QTS đối với đối tượng quyền SHTT, phần vốn góp, cổ phần.

Thứ hai, luận án đã phân tích quan niệm về QTSBĐ ở Việt Nam và các nước trên thế giới, từ đó xác định được phạm trù QTSBĐ theo pháp luật Việt Nam mang ý nghĩa bó hẹp hơn so với một số nước, tiêu biểu như Mỹ, Úc, cũng như so với hướng dẫn của Uncitral. Các nước tiếp cận QTSBĐ theo hướng “lợi ích bảo đảm”, là cách tiếp cận cho phép các bên có thể thỏa thuận bất kỳ quyền, lợi ích nào làm TSBĐ, miễn rằng nó thể hiện được chức năng bảo đảm. Đây là một giải pháp có thể khai thác tốt nhất giá trị kinh tế của QTS đã được nghiên cứu sinh kiến nghị áp dụng cho Việt Nam.

Thứ ba, luận án đã phân tích các quy định pháp luật, phân tích thực tiễn nhằm đánh giá tính phù hợp và đầy đủ trong nhận diện các loại QTS có thể được sử dụng bảo đảm nghĩa vụ. Quá trình phân tích đã chỉ ra được những bất cập trong quy định: chưa xác định

rõ nội hàm quyền đòi nợ, một số QTS có sự trùng lặp về lợi ích nhưng thiếu các quy định điều chỉnh cụ thể. Từ đó, luận án đã đề xuất một số giải pháp khắc phục các bất cập này.

Thứ tư, luận án làm rõ cơ sở lý luận và phân tích khách quan những bất cập của quy định pháp luật về điều kiện để QTS được dùng bảo đảm. Dựa trên đặc tính riêng của các loại QTS như QSDĐ, quyền đòi nợ, QTS đối với đối tượng quyền SHTT, phần vốn góp, cổ phần, đồng thời dựa trên các vụ tranh chấp phát sinh từ việc cho vay có bảo đảm bằng các QTS này, luận án đã phân tích các điều kiện để QTS trở thành TSBĐ. Qua đó, đã tìm ra những bất cập trong pháp luật và trong thực tiễn áp dụng. Luận án đã đề xuất các giải pháp nhằm khắc phục những hạn chế của pháp luật, gồm sửa đổi một số quy định liên quan đến việc xác định QTS phải thuộc quyền sở hữu của bên bảo đảm, đặc biệt là QSDĐ, về xác định quyền sở hữu trong một số trường hợp cụ thể như việc xuất hiện QTS đối với đối tượng quyền SHTT mới có liên quan đến nhiều chủ thể,... Điểm nổi bật là kiến nghị việc xây dựng lộ trình xác định QTS hình thành trong tương lai được dùng bảo đảm nghĩa vụ, cũng như đề xuất phạm vi QTS hình thành trong tương lai đối với một số trường hợp cụ thể.

Thứ năm, luận án đánh giá tính phù hợp của quy định về xử lý QTSBĐ đối với một số QTS cụ thể thông qua phân tích quy định pháp luật và các bản án liên quan. Qua phân tích, đánh giá, luận án đã rút ra hạn chế của các quy định pháp luật. Luận án đã đề xuất các giải pháp nhằm khắc phục hạn chế gồm những giải pháp liên quan đến quyền thu giữ tài sản, về xác định phạm vi QTSBĐ, về quyền định đoạt QTSBĐ của NHTM nhận bảo đảm, về tài sản phát sinh từ QTSBĐ, về xác định thứ tự ưu tiên thanh toán giữa các chủ thể có liên quan đến QTSBĐ. Giải pháp nổi bật được đưa ra trong phần này là kiến nghị về xây dựng khái niệm tài sản phát sinh và các quy định liên quan đến tài sản phát sinh từ QTSBĐ đối với một số loại QTS cụ thể.

Thứ sáu, điểm mới của luận án còn thể hiện ở cách tiếp cận, theo đó luận án xuất phát từ nguyên tắc phòng ngừa rủi ro tín dụng, lấy việc bảo vệ quyền lợi của bên nhận bảo đảm là NH làm nền tảng, đồng thời cũng bảo vệ quyền và lợi ích chính đáng của bên bảo đảm và các chủ thể khác trong mối quan hệ với QTS mà không tập trung, nghiêng về bảo vệ phiến diện cho một bên chủ thể nào.

Thành phố Hồ Chí Minh,/12/2023

NGHIÊN CỨU SINH

Huỳnh Anh